МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
БЕРЕСТИНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор _____ Сергій РЯБОКІНЬ
«05» березня 2025 року

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Обговорено та схвалено
на засіданні Педагогічної ради коледжу
(Протокол № 2 від 05.03.2025 року)

Берестин, 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (далі – Положення) Берестинського педагогічного фахового коледжу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (далі – Коледж) розроблене відповідно до вимог Законів України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 року № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», наказу Міністерства освіти і науки України від 29.05.2013 року № 635 «Щодо затвердження Примірного положення про академічну мобільність студентів вищих навчальних закладів України», Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання стипендіального забезпечення», Порядку призначення та виплати стипендій, затвердженого Постановою КМУ, Галузевих стандартів фахової передвищої освіти, Положення Коледжу та інших нормативно-правових актів в галузі фахової передвищої освіти.

1.2. Положення регламентує діяльність Коледжу щодо організації академічної мобільності учасників освітнього процесу і встановлює єдиний порядок організації різних програм академічної мобільності на території України та за її межами.

1.3. Академічна мобільність передбачає можливість учасників освітнього процесу Коледжу навчатися, проходити навчальну або виробничу практику у партнерському закладі передвищої/вищої освіти (на території України чи поза її межами), з можливістю перезарахування в установленому порядку освоєних освітніх компонентів, практик тощо.

1.4. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів про співробітництво з іноземним або вітчизняним закладом освіти або їх структурними підрозділами, а також

може бути реалізоване учасником освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Коледжу.

1.5. За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

− внутрішню академічну мобільність – навчання, викладання, проходження практики, стажування, проведення наукових досліджень учасників освітнього процесу Коледжу в закладах освіти-партнерах в межах України;

− міжнародну академічну мобільність - навчання, викладання, проходження практики, стажування, проведення наукових досліджень учасників освітнього процесу Коледжу в закладах освіти-партнерах за межами України.

1.6. Основними видами академічної мобільності є:

− ступенева мобільність – навчання в закладі освіти/науковій установі, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття освітнього/освітньо-професійного ступеня, що підтверджується документом (документами) про освіту або про здобуття освітнього/освітньо-професійного ступеня від двох або більше закладів освіти (у межах спільних чи узгоджених програм/договорів чи за власною ініціативою);

− кредитна мобільність – навчання у закладі освіти/науковій установі, відмінному від постійного місця навчання українського чи іноземного учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи або відповідних компетентностей/результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані в закладі освіти постійного місця навчання українського чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для учасників програм кредитної мобільності в закладі освіти/науковій установі, що направляє за програмою мобільності, залишається незмінним.

Стосовно учасників академічної мобільності розрізняють:

− групову академічну мобільність – навчання, проходження практики, стажування у закладах-партнерах, організовані Коледжем з метою реалізації освітніх, академічних та дослідницьких програм тощо;

− індивідуальну академічну мобільність – навчання, проходження практики, стажування учасників освітнього процесу у закладах освіти-партнерах з метою реалізації індивідуальних освітніх, академічних та дослідницьких програм тощо;

− ініціативну академічну мобільність − навчання, викладання, проходження практики, стажування учасників освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Коледжу, з метою реалізації індивідуальних освітніх та академічних програм, в рамках вітчизняних і зарубіжних державних програм та проєктів тощо за узгодженими та затвердженими в установленому порядку індивідуальними навчальними планами здобувачів освіти та освітньо-професійними програмами.

1.7. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітній ступінь фахового молодшого бакалавра в Коледжі, є:

− навчання за програмами академічної мобільності;

− мовне стажування;

− практика.

1.8. Формами академічної мобільності для педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу є: участь у спільних проєктах; викладання; стажування; підвищення кваліфікації.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

2.1. Основними цілями академічної мобільності учасників освітнього процесу Коледжу є:

− підвищення якості освіти;

− підвищення конкурентоздатності випускників Коледжу на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;

− збагачення індивідуального досвіду учасників освітнього процесу щодо інших моделей створення та поширення знань;

− залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між закладами-партнерами;

− встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв’язків;

− гармонізація освітніх стандартів закладів-партнерів.

2.2. Основними завданнями академічної мобільності є:

− підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки учасників освітнього процесу;

− набуття професійного досвіду під час проходження навчальних та виробничих практик;

− можливість одночасного отримання учасниками освітнього процесу двох документів про вищу освіту з додатками встановленого у закладах партнерах зразка та інформацією про систему оцінювання в них навчальних здобутків студентів;

− підвищення рівня володіння іноземними мовами;

− підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв’язків з іншими країнами.

2.2. Основними завданнями академічної мобільності учасників освітнього процесу Коледжу є:

− підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки;

− можливість одночасного отримання учасником освітнього процесу двох документів про освіту з додатками встановленого в закладах освіти-партнерах зразка та інформацією про систему оцінювання в них навчальних здобутків здобувачів освіти;

− підвищення рівня володіння іноземними мовами;

− активізація інтеграції освіти і науки, поглиблення знань про національні культури інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України;

- підтримка соціальних, економічних, культурних, наукових взаємовідносин та зв’язків з іншими країнами.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

3.1. Академічна мобільність учасників освітнього процесу здійснюється на підставі укладення договорів про співробітництво між іноземним закладом освіти та Коледжем, між двома закладами освіти України за узгодженими та затвердженими в установленому порядку індивідуальними навчальними планами здобувачів освіти та освітньо-професійними програмами.

3.2. Осіб, які уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховують зі складу здобувачів освіти Коледжу на період реалізації права на академічну мобільність та обліковують в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

3.3. До участі у програмах академічної мобільності допускаються здобувачі освіти, які успішно завершили хоча б 1-й рік навчання а також педагогічні працівники Коледжу.

3.4. Відбір здобувачів освіти для участі в програмах академічної мобільності здійснюється Конкурсною комісією Коледжу, яка створюється наказом директора, з урахуванням:

- рейтингу навчальної успішності здобувача освіти;
- участі у науково-пошуковій та дослідницькій роботі Коледжу та поза його межами;
- рівня володіння іноземною мовою;
- перемоги в конкурсах та олімпіадах;
- мотивації до участі в академічній мобільності.

Конкурсну комісію очолює директор Коледжу. У роботі Конкурсної комісії обов’язкову участь беруть завідувачі відділень, координатор академічної

мобільності, голови циклових комісій та представники органів студентського самоврядування.

3.5. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності здобувачів освіти закладів освіти-партнерів та процедура їх подання регламентується договорами між закладами освіти-партнерами.

3.6. Етапи, тривалість та зміст навчання в закладах освіти-партнерах визначаються навчальними планами та графіками освітнього процесу, затвердженими в закладах освіти-партнерах. Узгоджені навчальні плани та графіки освітнього процесу затверджуються керівниками закладів освіти-партнерів.

3.7. При формуванні індивідуального навчального плану здобувача вищої/фахової передвищої освіти (далі – здобувач освіти) враховується фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років. Навчання за індивідуальним навчальним планом може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання.

3.8. Учасники освітнього процесу Коледжу, які є здобувачами освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до закладів освіти-партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов’язки здобувачів освіти вітчизняного закладу освіти-партнера.

3.9. За здобувачами освіти Коледжу на період навчання в іншому закладі освіти-партнері на території України чи поза її межами відповідно до укладеного договору про академічну мобільність зберігаються місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством протягом навчання, стажування в іншому закладі освіти-партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

3.10. Для безпосереднього супроводу програми академічної мобільності Коледжу наказом директора призначається координатор. Ним може бути досвідчений педагогічний працівник (голова циклової комісії, голова робочої

групи ОПП. викладач), добре обізнаний з плануванням та організацією освітнього процесу.

3.11. Координатор академічної мобільності виконує наступні завдання:

- надає рекомендації щодо формування договорів про участь за програмами академічної мобільності здобувачів освіти Коледжу;
- погоджує договір та подає його на затвердження директору;
- здійснює перезарахування результатів академічної мобільності, що були отримані здобувачем освіти у зв'язку із участю у програмі академічної мобільності;
- здійснює контроль за реалізацією договору здобувача освіти на підставі відомостей про зараховані здобувачеві освіти кредитні модулі з подальшим поданням пропозицій щодо продовження навчання здобувача освіти або щодо його відрахування.

3.12. Здобувачам освіти-учасникам програм академічної мобільності, які через одночасне навчання за різними освітньо-професійними програмами в кількох закладах освіти не можуть пройти навчальну чи виробничу практику у визначені Коледжем терміни, може бути запропоновано гнучкий графік її проходження і захисту в межах навчального року. При цьому допускається незначне корегування співвідношення годин, відведених на теоретичні і практичні види робіт із збільшенням частки самостійної роботи.

3.13. Усі освітні компоненти, включені у договір, є обов'язковими для вивчення. За виконання договору персональну відповідальність несе здобувач освіти.

3.14. Здобувач освіти, окрім вивчення в закладі освіти-партнері обов'язкових освітніх компонентів, має право самостійного вибору додаткових освітніх компонентів за погодженням Коледжу.

3.15. Направлення учасника академічної мобільності за кордон здійснюється на підставі наказу директора. Коледж готує проєкт наказу не пізніше, ніж за сім календарних днів до початку програми академічної

мобільності про скерування на навчання за програмою академічної мобільності з переліком необхідних документів:

- письмова заява на ім’я директора про скерування на навчання за програмою академічної мобільності із візою-погодженням завідувача відділення і резолюцією заступника директора з навчальної роботи;
- завіреної копії запрошення та його перекладу;
- договір про співпрацю щодо реалізації програм внутрішньої академічної мобільності між Коледжем та закладом-партнером.

Відповідна інформація подається у відділ кадрів Коледжу.

3.16. Педагогічні працівники можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи в Коледжі до одного року.

3.17. Оплата праці відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності. В окремих випадках зміни у змісті і термінах програми академічної мобільності можуть уточнюватись додатково договором з Коледжем.

4. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ КОЛЕДЖУ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ-ПАРТНЕРІ

4.1. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття освіти в межах програми академічної мобільності ґрунтується на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем освіти у закладі освіти-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньо-професійною програмою закладу освіти-партнера, в якому здобувач навчається на постійній основі.

4.2. Визнання результатів навчання в межах академічного співробітництва із закладами освіти-партнерами здійснюється з використанням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів освіти, прийнятої у країні закладу освіти-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ЄКТС.

4.3. Перезарахування вивчених освітніх компонентів, проходження навчальної та виробничої практик та ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Берестинському педагогічному фаховому коледжі Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради на підставі наданого здобувачем освіти документу із переліком та результатами вивчення освітніх компонентів, проходження навчальної та виробничої практик, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання освітніх здобутків здобувачів освіти, завіреного в установленому порядку закладом освіти-партнером.

4.4. Результати підсумкової атестації здобувачів освіти в період навчання в закладі освіти-партнері оцінюються за шкалою, прийнятою в закладі освіти-партнері, і переводяться у шкалу, прийняту в Коледжі.

4.5. Атестація здобувачів освіти, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється у встановленому порядку.

5. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

5.1. Здобувачі освіти мають право на:

− продовження навчання або вивчення окремих освітніх компонентів за спорідненими спеціальностями підготовки фахівців у закладах освіти-партнерах;

− безпечні та нешкідливі умови навчання;

− користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою закладу освіти, що приймає;

− участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах;

− представлення своїх наукових робіт для публікації;

− отримання документа про відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень встановленого у закладі-партнері зразка, якщо це передбачено угодою між закладами освіти-партнерами щодо програм академічної мобільності.

5.2. Здобувачі освіти зобов’язані:

− своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності до Конкурсної комісії з відбору учасників освітнього процесу Коледжу для участі в програмах академічної мобільності;

− вчасно прибути до закладу освіти, де реалізується право на академічну мобільність;

− під час реалізації права на академічну мобільність дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів закладу освіти, в якому реалізується право на академічну мобільність;

− успішно пройти навчання за затвердженим індивідуальним навчальним планом;

− після завершення навчання у закладі-партнері вчасно повернутися до закладу освіти, що направив на навчання.

6. ПРАВА ТА ОБОВ’ЯЗКИ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ-ПАРТНЕРІВ

6.1. Коледж, що направляє на навчання, зобов’язаний:

− укласти договір про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності здобувачів освіти між закладами фахової передвищої та вищої освіти-партнерами та узгодити освітньо-професійні програми;

− забезпечити вільний і рівний доступ учасників освітнього процесу до інформації про наявні програми академічної мобільності та існуючі критерії відбору;

− надавати учасникам освітнього процесу консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах академічної мобільності.

6.2. Заклад-партнер, що приймає на навчання, зобов'язаний:

− зарахувати здобувача освіти, направленого на навчання на визначений договором строк відповідно до норм законодавства приймаючої сторони;

− створити усі необхідні умови для виконання здобувачами освіти індивідуального навчального плану;

− сприяти здобувачам освіти у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;

− надавати можливість здобувачам освіти закладу-партнера брати участь у конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої науково-пошукові роботи для публікацій, користуватися освітньою, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами;

− після завершення навчання видати здобувачам освіти документ з переліком та результатами вивчення освітніх компонентів, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів або документ про освіту з додатком встановленого у закладі-партнері зразка.

6.3. Обов'язки закладів-партнерів щодо здобувачів освіти, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають бути обумовлені у відповідних договорах між закладами освіти-партнерами.

7. ЗВІТУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

7.1. Після повернення до Коледжу, учасник освітнього процесу надає директору завірену в установленому порядку закладом-партнером копію

документа з переліком та результатами вивчення освітніх компонентів, проходження навчальної та виробничої практик, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів освіти (сертифікат, диплом, виписку навчальних досягнень).

7.2. Коледж в установленому порядку приймає рішення щодо повернення учасника освітнього процесу на навчання після завершення програми академічної мобільності.

7.3. Якщо здобувач освіти Коледжу під час перебування у закладі освіти-партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Коледжу йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

8. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

8.1. Участь здобувачів освіти у програмах академічної мобільності відбувається згідно з фінансовими умовами програм або угод із закладами-партнерами, які включають відповідні статті про витрати (проїзд, стипендія, проживання, плата за навчання тощо).

8.2. Фінансування програм академічної мобільності, відповідно до домовленостей учасників, може здійснюватися за рахунок:

- грантів національних і міжнародних організацій та приватних фондів;
- коштів сторони, що приймає;
- особистих коштів учасників;
- коштів фізичних та юридичних осіб-спонсорів тощо.

8.3. Фінансові умови навчання в Коледжі на час перебування учасників освітнього процесу у закладі-партнері визначають індивідуально для кожного здобувача вищої/фахової передвищої освіти з урахуванням умов фінансування

його навчання в Коледжі. За здобувачами освіти на період навчання в іншому закладі-партнері на території України чи поза її межами зберігається місце навчання.

Виплата стипендії зберігається за студентом, якщо:

- стипендія не передбачена умовами академічної мобільності;
- студент отримує часткове фінансування (напр., вартість проживання програма покриває (або надають гуртожиток)), а кошти на щоденні витрати і харчування не передбачені програмою;
- здобувач освіти за програмою мобільності (кредитна мобільність) не може прослухати в
- закладі-партнері достатньої кількості курсів, які будуть перезараховані в Коледжі, і здобувач освіти додатково виконує індивідуальну програму навчання.